

И официјално, според Државниот завод за статистика, трошоците за живот во март се зголемени за 10,2 отсто во споредба со март лани. Во однос на претходниот месец зголемувањето е за 0,8 отсто, што докажува дека поскапувањата не запираат. Според информациите кои ги бележи статистиката, новото ниво на инфлација се должи на зголемените цени на храната. Инаку, не треба човек да биде експерт, па да сфати дека двоцифрените стапки на инфлација го осиромашуваат народот и го оддалечуваат од просперитетот.

Имавме и владина акција за намалување на цените на основните прехранбени производи, но станува очигледно дека таа не го даде посакуваниот ефект, а сè позасиленото празнење на државната каса во вид на непотребни трошења,

дополнително влијаеше врз инфлацијата.

Пишува: Арсен КОЛЕВСКИ

Македонија почнува пополека да "стенка" под товарот на двоцифрената стапка на инфлација, која ја живее веќе втор месец. Инфлацијата продолжува да расте и во претходниот месец достигна фантастични 10,2 отсто. И што е особено загрижувачки, за многу кратко време инфлацијата ги проби сите предвидувања на домашните финансиски експерти. Интересен е и фактот дека оваа бројка ги фрли во вода сите обиди на монетарната и на фискалната власт за намалување на инфлацијата.

Според експертите, двоцифрените стапки на инфлација го осиромашуваат народот и не водат кон просперитет. Се смета дека најоптимални услови за забрзан стопански раст постојат во услови на ниска, стабилна, едноцифрена стапка на инфлација.

Колку за потсетување, во јануари беше 8,7 отсто, а во февруари 9,6 отсто. Државниот завод за статистика објави дека

ПЕСИМИСТИЧКИ ПРОЦЕНКИ ОКО

ДАЛИ ЦЕНИТЕ ЌЕ НÈ "ОДУЧАТ" ДА КУПУВАМЕ ОД ПРОДАВНИЦА

трошоците за живот во март биле зголемени за 10,2 отсто во однос на март лани.

Во споредба со претходниот месец, зголемувањето е за 0,8 отсто, што докажува дека поскапувањата не запираат. Според информациите кои ги бележи статистиката, новото ниво на инфлација се должи на зголемените цени на храната, најмногу на овошјето, млекото, пијалациите, но и на поскапувањето на нафтениот дериват.

КОНТИНУИРАН ПОРАСТ

А мерки имаше, но се покажаа јалови. Затоа од стартот на годинава стапката на инфлација континуирано растеше. Пора-

тервенции во фискалната политика.

Според експертите, ефектите од реакциите на НБМ би се очекувале на подолг рок. Во секој случај се ублажува трендот кој има подем, а слично би требало да реагира и Владата со фискалните политики, дали преку намалување на буџетскиот дефицит или преку намалување на одредени непродуктивни расходи.

Токму инфлацијата беше една од клучните теми на разговорите кои меѓу владините и претставниците од Меѓународниот монетарен фонд неодамна се водеа. Владата веќе соопшти дека ќе ја ревидира проектираната стапка на инфлација. Беше проектирана на најмногу три, а сега се калкулира со нешто околу 6 отсто.

Но, двоцифрената инфлација од пове-

ПЛАМЕНОТ НА ИН ЌЕ ГИ "ИЗГОРИ"

СПОРЕДБИ

Просечната нето плата во Македонија по вработен во јануари годинава изнесувала 15.600 денари, а потрошувачката кошничка во февруари чинела 12.174 денари. Колку за илустрација, просечната нето плата во Шпанија е 1.700 евра, во Словенија е 864 евра, во Чешка 700 евра, во Црна Гора 399 евра, а во Србија 380 евра.

Познавачите на состојбите тврдат дека и цените во мобилната и во фискалната телефонија во повеќето земји се пониски. Според квалитетот на бензините, нашите граѓани плаќаат најскап бензин.

Во поглед на храната цените за повеќе производи се европски, па и повисоки. На пример, во Германија литар млеко чини 0,50 или 0,40 центи, а во Македонија тоа се продава за 51 денар, односно за седумдесеттина евроценти.

ди тоа, Народна банка на РМ два пати ги зголеми каматите на благајничките записи, мерки кои делумно ја забавија динамиката на инфлаторниот раст. Експертите тврдат дека сега се неопходни ин-

ќе од 10 отсто, според експертите, треба да го вклучи алармот кај сите надлежни институции за да дејствуваат и навреме да го спречат натамошниот раст на стапката на инфлација. Стана очигледно дека

ЛУ ДВИЖЕЊЕТО НА ИНФЛАЦИЈАТА ГОДИНАВА

владината акција за намалување на цените на основните прехранбени производи не го даде посакуваниот ефект, а сè позасиленото празнење на државната каса во вид на непотребно трошење дополнително влијаеше врз растот на инфлацијата.

"Последните три месеци имавме висока инфлација, но малку се направи за да се амортизира и за да се намали. Наспроти сигналите од НБМ, која два пати ги зголеми есконтните стапки, фискалната власт многу малку направи во поглед на намалувањето на трговскиот дефицит и коригирањето на непродуктивната јавна потрошувачка", велат експертите.

Според нив, кога одговорните во НБМ велат дека 2008 година ќе ја завршиме со инфлација од 6 до 7 отсто, тоа значи дека таа ќе биде многу поголема и ќе се доближи до двоцифрена бројка. Ова е втор пат од осамостојувањето на државата да има двоцифрена стапка на инфлација.

ПРОЕКЦИИ

Неодамна, вицепремиерот Зоран Ставрски укажа дека стапката на инфлација до 7 отсто не е загрижувачка, што укажува дека десетпроцентната инфлација треба да се сфати како црвено светло на тревога за надлежните.

Како и да е, повеќе од јасно е дека во Македонија инфлацијата, која е поголема од вообичаената, односно повисока од 3 проценти, веќе е проблематична. Нашата земја има фиксен девизен курс врзан за еврото и секоја повисока инфлација е опасна, особено за извозниот сектор.

Искуствата на теренот укажуваат дека повисокиот пораст од очекуваниот на цените на храната и на енергијата, на глобално ниво значи дека е реално да се очекува повисока стапка на инфлација од иницијално проектираната од 3 отсто. Имајќи ја предвид годишната стапка на инфлација во февруари, очекувањата за просечната стапка на инфлација за 2008 година се движат во интервал од 6 до 7 проценти.

Сепак, од НБМ велат дека како резултат на мерките кои веќе ги презеде Народна банка, како и на повисоката споредбена основа, почнувајќи од третиот квартал, се очекува забавување на стапката на инфлација. Но, како и секоја проекција, така и оваа, зависи од одржувањето на претпоставките што стојат зад неа.

Имено, таа е веројатна доколку и, пред сè, нема дополнителни шокови кај глобалните фактори - светските цени на храната и енергијата и доколку домашната агрегатна побарувачка се уп

равува на соодветен начин. Тука, пред сè, се мисли на движењето на платите, фискалната компонента и кредитниот раст на приватниот сектор.

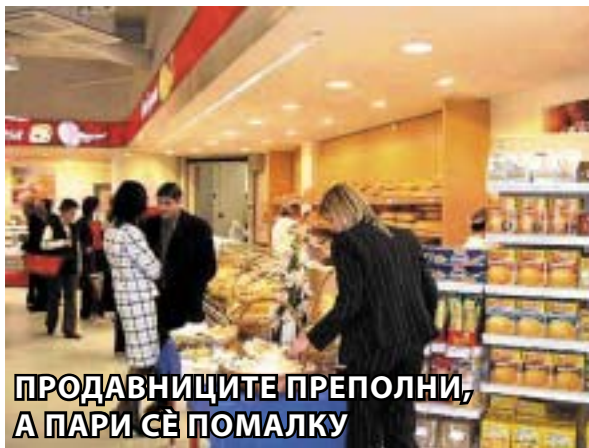
Народна банка на Македонија, која заедно со Министерството за финансии е задолжена за одржување на макроекономската стабилност, предвидува стапка на инфлација од 6 до 7 отсто, што е повисока дури и од предвидувањата на Меѓународниот монетарен фонд, кој планираше 4-5 отсто стапка на инфлација.

За разлика од нив, експертите предвидуваат дека годишната стапка на инфлација ќе се зголеми до 9-10 отсто до крајот на годинава,

што ги потврдува црните прогнози за висок процент на инфлација кој ќе го имаме годинава, што најмногу ќе го почувствуваат и ќе ги погоди граѓаните.

Со ваков процент на инфлација Македонија се доближува до стапките на инфлација регистрирани во регионот, како што е во Србија, која во март имала инфлација од 11,8 отсто.

Најзаслужно за ваквиот процент на зголемување на цените во март во споредба со февруари се повисоките цени на овошјето за 15 проценти и на нафтените деривати за 4,1 отсто. Иако ситно и поретко, има и случаи на намалување, кое е регистрирано кај цените на лековите, и тоа за 8,9 отсто.

**ПРОДАВНИЦИТЕ ПРЕПОЛНИ,
А ПАРИ СЕ ПОМАЛКУ**

ФЛАЦИЈАТА ГРАЃАНИТЕ

ХРАНАТА НАЈСКАПА

Анализите покажуваат дека главен двигател на инфлацијата се цените на храната. Така, цените на храната забележаа годишен скок од 18,7 проценти, односно имаа придонес во вкупниот индекс на инфлацијата од 74,5 отсто. Меѓутоа, исто така, се забележува интензивирање и на базичната стапка на инфлација, која го исклучува влијанието на растот на цените на исхраната и на енергијата врз вкупниот индекс на цените. Така, базичната инфлација во декември 2007 година изнесуваше 1,2 отсто, во јануари оваа година 2,6 проценти, додека, пак, во февруари се искачи на 3,2 отсто. Интензивирањето на базичната стапка на инфлација говори за проширување на опфатот на порастот на цените и кај други групи производи и услуги, односно за притисоци не само од страна на понудата, туку и од страна на побарувачката.

ProMedia

hpstore

ProMedia

...printeri, skeneri, multifunkcionalni uredi,
telefaks aparati, kopiri, ploteri, digitalni kameri...

PRODAŽBA I SERVIS

business partner

hp

tel. 02/ 3215980

ProMedia